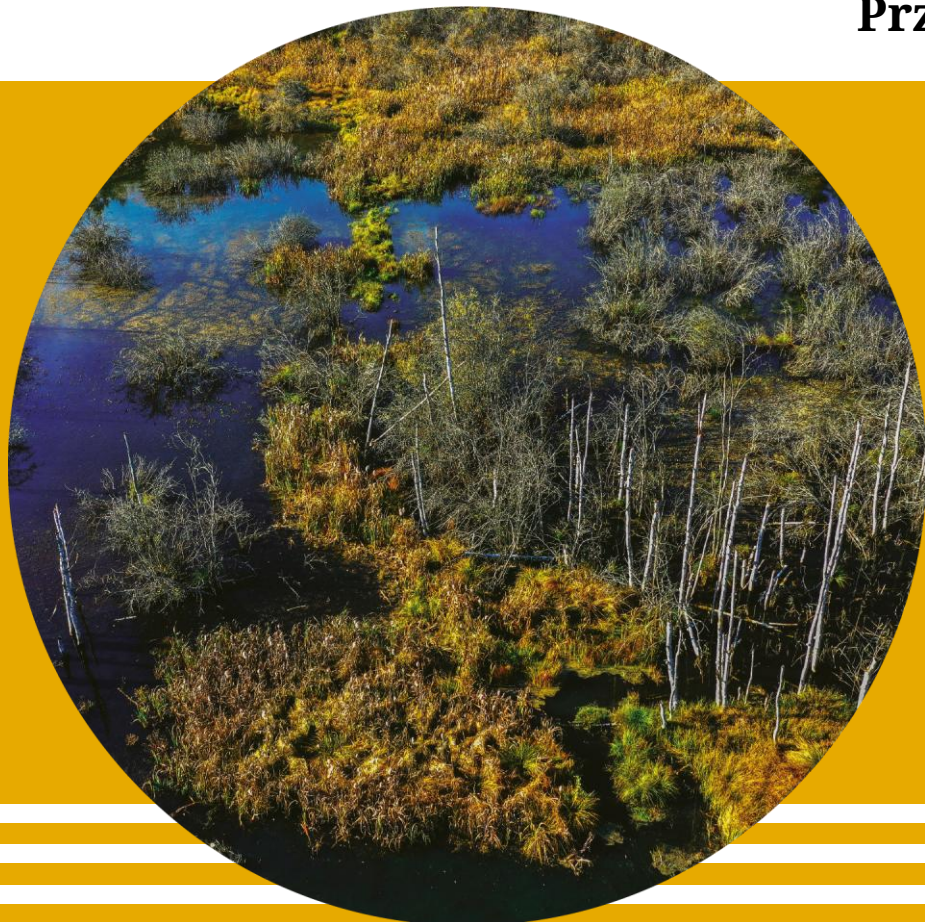

Przegląd i aktualizacja planu przeciwdziałania skutkom suszy

Mała retencja, odtworzenie mokradeł i adaptacja do zmian klimatu w Lasach Państwowych

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Kraków, 27 maja 2025 r.

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

**W jaki
sposób
zmiana
klimatu
dotyka
lasy?**

Pożary

Susze

Orkany

**STOP
SUSZY
START RETENCJI**

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

**STOP
SUSZY**
START RETENCJI

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

Kompleksowe podejście do wyzwań

Retencja wody
i przeciwdziałanie
erozji wodnej na
obszarach nizinnych

Ochrona
przeciwpożarowa
lasów - rozwój
i modernizacja
infrastruktury

Rekultywacja terenów
zdegradowanych
i powojkowych
w lasach

Retencja wody i przeciwdziałanie
erozji wodnej na obszarach górskich

Ochrona gatunków i siedlisk
na obszarach Natura 2000

Początki

1997

Po katastrofalnych powodziach w 1997 r. w Polsce jednostki Lasów Państwowych zaczęły rozważać budowę infrastruktury retencyjnej jako narzędzia zrównoważonej gospodarki wodnej w ekosystemach leśnych.

2004

Wraz z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej w 2004 r. Lasy Państwowe zintensyfikowały wysiłki na rzecz pozyskania funduszy unijnych i realizacji kluczowych projektów środowiskowych, takich jak zwiększanie małej retencji nizinnej i górskiej oraz rekultywacja byłych terenów wojskowych w regionach zalesionych.

Ponadto Lasy Państwowe zdecydowały się na utworzenie wyspecjalizowanej jednostki zajmującej się zarządzaniem koordynacją działań związanych z pozyskiwaniem funduszy unijnych i wdrażaniem inicjatyw projektowych.

**Od małej
retencji
i przeciwdziałania
erozji wodnej...**

2010-2023

01

02

2024-2029

**... do ochrony
przyrody
i adaptacji
lasów
i leśnictwa do
zmian klimatu.**

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Adaptacja do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej

Rezultat:
ponad **48 mln m³**
zretencjonowanej wody

Wartość projektów:
prawie **850 milionów PLN**

**STOP
SUSZY**
START RETENCJI

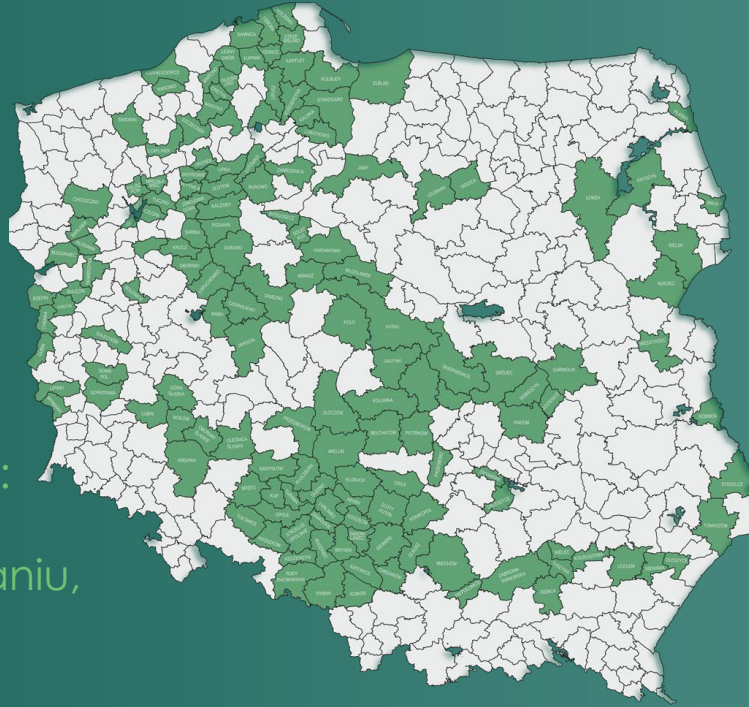
Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

Retencja w LP

Adaptacja do zmian klimatu na obszarach nizinnych i górskich - kontynuacja

- Okres realizacji projektu: **2024-2028**
- Liczba obiektów lub działań: **1 658**
- Ilość zmagazynowanej wody: **7,42 mln m³**
- Uczestnicy: **193** nadleśnictwa i 3 partnerów:
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu,
Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu,
Centrum Ochrony Mokradeł
- Wartość projektu: **814,44 mln zł**

Nadleśnictwa realizujące
projekty adaptacji

Adaptacja do zmian klimatu – mała retencja oraz przeciwdziałanie erozji wodnej

- Budowa małych urządzeń piętrzących (jazy, małe progi, zastawki) na rowach w celu spowolnienia spływu wód powierzchniowych, przywrócenia funkcji terenom podmokłym i ich ochrony.
- Przebudowa istniejącej infrastruktury nieprzystosowanej do wód powodziowych w celu pełnienia funkcji przy zachowaniu przejezdności dla ryb i innych organizmów wodnych (mosty, przepusty, brody).
- Przeciwdziałanie nadmiernej erozji wodnej, np. poprzez stabilizację brzegów i skarp.
- Działania przeciwoerozyjne wzdłuż dróg, szlaków zrywkowych oraz zabezpieczenie infrastruktury leśnej przed skutkami nadmiernej erozji wodnej na skutek intensywnych opadów i spływów wód (m.in. przepusty wodne, płoty drewniane, chrust, narzuty kamienne).

Zbiorniki zasilane z przepływów bieżących

#ZBIORNIKI ZAPOROWE

#ZBIORNIKI W UKŁADZIE BOCZNYM

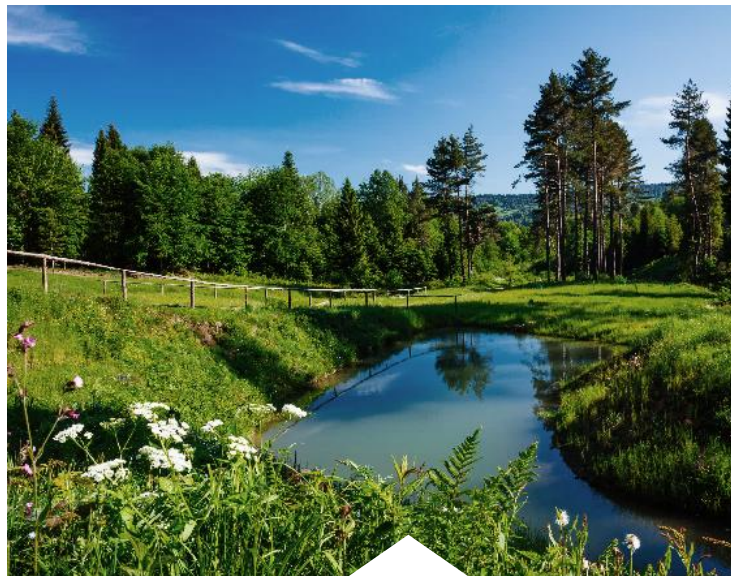
N. Trzebciny

N. Brynek

Zbiorniki zasilane ze spływów powierzchniowych

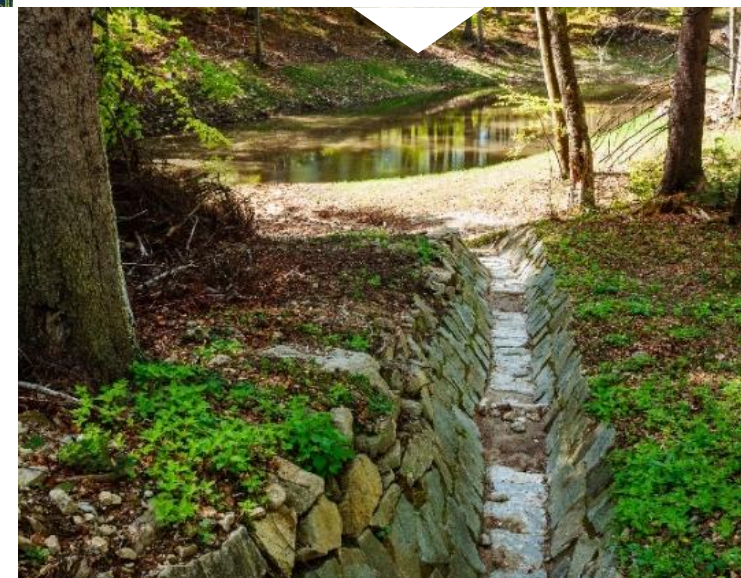
charakterystyczne dla obszarów górskich
lub terenów o dużych spadkach

Zbiorniki kaskadowe
w N. Bielsko

N. Piwniczna

Zbiorniki kaskadowe
w N. Bielsko

N. Bydgoszcz

N. Serbia

Zbiorniki kopane zasilane ze spływów różnych

Zbiorniki suche o funkcji przeciwpowodziowej char. dla terenów górskich

Budowa zbiorników małej retencji i zbiorników suchych na terenach nizinnych i górskich

Nie tworzymy zbiorników:

- o regularnym kształcie i nieodróżnicowanej linii brzegowej
- o stromo nachylonych skarpach
- o skarpach wyłożonych płytami betonowymi lub gabionami
- na ciekach naturalnych stale prowadzących wodę bez zachowania ciągłości ekologicznej
- zasilanych głównie wodami gruntowymi
- na obszarach źródliskowych oraz glebach hydrogenicznych
- na obszarach cennych przyrodniczo

N. Wipsowo

N. Jastrowie

N. Solec Kuj.

N. Celestynów

N. Podanin

Retencja korytowa

N. Lipka

N. Choczewo

**Przywracanie funkcji
obszarom mokradłowym**

N. Krzyż

N. Głogów

N. Jastrowie

N. Rudziniec

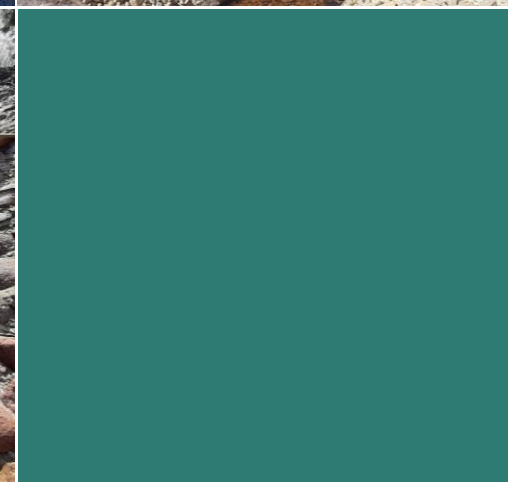

N. Ruszów

Adaptacja istniejących systemów melioracyjnych

STOP
SUSZY
START RETENCJI

 Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

Obiekty niepożądane w ramach działań retencyjnych

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

Przebudowa istniejącej infrastruktury nieprzystosowanej do wód wezbraniowych w celu pełnienia funkcji przy zachowaniu przepływu dla ryb i innych organizmów wodnych (mosty, przepusty, brody)

Przebudowa istniejącej infrastruktury nieprzystosowanej do wód wezbraniowych w celu pełnienia funkcji przy zachowaniu przepływu dla ryb i innych organizmów wodnych (mosty, przepusty, brody)

Zabezpieczanie dróg i szlaków zrywkowych przed skutkami nadmiernej erozji wodnej na terenach górskich

Wodospust na czynnym szlaku
drewniany z okrąglaków
z płótkami faszynowymi na
wylocie w Nadleśnictwie Łosie

Zabudowa nieczynnego szlaku za
pomocą przegród drewnianych
po kilku latach od wykonania w
Nadleśnictwie Wiśła

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

**STOP
SUSZY**
START RETENCJI

Państwowe
Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie

Lasy dla mokradeł – ochrona siedlisk hydrogenicznych na obszarach cennych przyrodniczo

Okres realizacji projektu: **2024-2029**

Uczestnicy: **90 nadleśnictw i 3 partnerów: Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Centrum Ochrony Mokradeł**

Rezultaty: ochrona **10 450 ha obszarów wodno-błotnych**

Wartość projektu: **117,65 mln zł**

Rozwiązania bazujące na naturze tańszym
i bardziej zrównoważonym rozwiązaniem
w dłuższej perspektywie

Współpraca międzysektorowa

- transparentność
- skuteczność
- adaptowalność

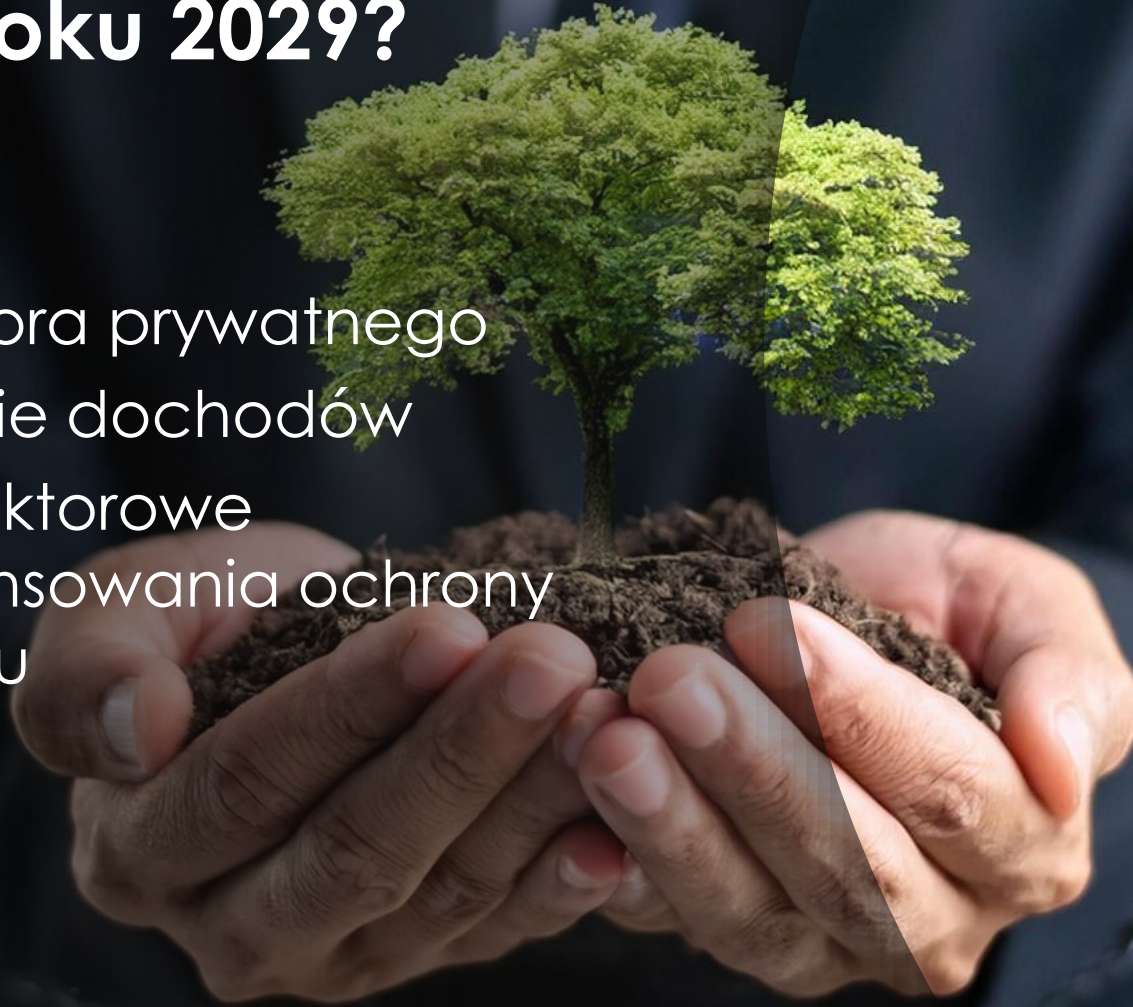
Mapa drogowa – czyli co po roku 2029?

Jak zintegrować ochronę klimatu i
bioróżnorodności z kluczowymi sektorami
gospodarki?

Jak znaleźć finansowanie dla tych działań?

Mapa drogowa – czyli co po roku 2029?

- Mobilizacja sektora prywatnego
- Dywersyfikowanie dochodów
- Nowe, międzysektorowe instrumenty finansowania ochrony przyrody i klimatu

Dziękuję za uwagę

Karolina Paulewicz-Bazała
Dyrektor

Centrum Koordynacji
Projektów Środowiskowych

www.stopsuszy.pl